

عنوان مقاله:

تزئینات گچی و گچبری در بیشاپور براساس نویافته های نهمین فصل کاوش

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات باستان شناسی پارسه، دوره 4، شماره 12 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

Mosayeb Amiri - Assistant Professor of Historical Department, Archaeological Research Institute, Cultural Heritage and Tourism Research Institute (ICAR), Tehran, Iran

خلاصه مقاله:

استفاده از گچ به عنوان تزئینات در ساختمان ها عمری طولانی دارد. بررسی آثار بازمانده از دوره های تاریخی نشان می دهد که هنر گچبری از عصر اشکانیان رومند و از اسلوب ویژه برخوردار شده است. این روش ها در عصر ساسانیان رو به تکامل نهاده و در دوران اسلامی با تغییراتی تداوم یافت. دانسته های ما از هنر تزئینات گچبری دوره ساسانی بیشتر براساس کاوش چند محوطه مهم این دوره از جمله شهر تاریخی بیشاپور است. بیشاپور مرکز کوره شاپور یکی از کوره یا ایالت های پنج گانه پارس به حساب می آمد در زمان «شاپور اول» دومین شاهنشاه ساسانی تاسیس شد. در کاوش بیشاپور درکنار تابلو های موزاییک منحصر به فرد، گچبری و رنگ آمیزی روی گچ، به ویژه در بخش ارگ شاهی به دست آمده است. یافته های مهمی از جمله آشکار شدن فضاهای معماری در جنوب ایوان موزاییک در بخشی موسوم به «ارگ شاهی» و یافته های سنگی از قبیل: هاون، خونک، پیکره های سنگی از جنس سنگ مرمر و مهره های تزئینی، کوره شیشه گری و قطعات ظروف شیشه ای، سفال و فلز از جمله آثاری هستند که در کاوش فصل نهم به دست آمده است. مهم ترین آثار معماری به دست آمده عبارتند از: راهروهای ضلع جنوبی ایوان موزاییک، اتاق های همراه با طاقچه های گچبری که بعضا با رنگ قرمز از جنس گل اخرا نقاشی و تزئین شده اند و هم چنین در این اتاق ها اندود گچ دیوارها و اندود گچی کف فضاهای معماری نیز به دست آمده است. گچبری های به دست آمده بیشتر نوارهای موازی که بیشتر در حاشیه طاقچه ها و ورودی ها به کار می رفته را شامل می شود. تزئینات گچی ایوان موزاییک شامل: اندود گچ و رنگ آمیزی روی اندود و هم چنین آثار و بقایای گچبری است. حال، پرسش اصلی در این پژوهش با این نظر که این قطعات همگی متعلق به دوره ساسانی هستند، با چه روشی ساخته شده اند؟ در این مقاله روش یافته اندوزی داده ها به دو شیوه میدانی و کتابخانه ای صورت گرفته و کوشش شده است تا این یافته ها در بستر هنر گچبری دوره ساسانی شهر تاریخی بیشاپور معرفی و تجزیه و تحلیل شود.

کلمات کلیدی:

Sassanid Period, Bishapur, Architectur Decorations, Stucco, دوره ساسانی، بیشاپور، تزئینات معماری، گچبری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1870824>

